

LES VACANCES PARTICIPEN DE L'ACCELERACIÓ GENERALITZADA

Una entrevista amb Hartmut ROSA

PHILOSOPHIE MAGAZINE | nº 51; juliol/agost, 2011

Pregunta: L'estiu és un moment de desacceleració?

H. ROSA: Això és evident a l'hemisferi nord: es produeix una desacceleració col·lectiva. La gent se'n va al mar o a la muntanya, a espais naturals que se suposa que simbolitzen la majestat i la lentitud. Davant la sorra i la immensitat ens imaginem fer l'experiència d'una intemporalitat. I tanmateix ens revé un dubte: la mar en què em banyo: ¿estarà contaminada?, ¿es fondran les glaceres? La paradoxa d'aquesta pausa estival és que anem a cercar oasis de desacceleració i ens adonem que el ritme de la globalització els ha contaminat.

Pregunta: ¿Mai desaccelerem de debò?

H. ROSA: Sembla més adient parlar de desacceleració estratègica o funcional. ¿Per què sortim de vacances? Per tornar descansats, per ser més eficaços la resta de l'any. La pausa rellança l'energia dels competidors. És un ingredient de l'acceleració més que un retorn real a la calma.

Pregunta: Les nostres tecnologies (e-mail, ordinadors portàtils, trens d'alta velocitat) es permeten guanyar més temps i tanmateix sempre anem de bòlid ¿Com s'explica aquesta paradoxa?

H. ROSA: Ah! La pregunta reenvia a la història de la modernitat en el seu conjunt! Per donar una resposta general, és a dir abstracta, diríem que la modernitat, d'ençà de la primera revolució industrial reposa sobre una lògica de l'augment. La idea de base és produir sempre més béns, acumular cada cop més riqueses i opcions. Les nostres economies es mouen pel creixement. I la tecnologia permet efectivament sostenir aquesta lògica d'acumulació capitalista. Amb una excepció: no pots estirar el marge temporal. Un dia dura sempre vint-i-quatre hores. Hem de fer més intercanvis i més accions cada vegada en aquest dia, si volem progressar d'un any per l'altre. Us en donaré un exemple divertit: un e-mail s'escriu a una velocitat cinc vegades més ràpida que una carta. ¿Hem aprofitat Internet per passar menys estona amb la correspondència? Al contrari. Un cap intermedi escrivia fa anys una mitjana de deu cartes diàries, ara envia cinquanta e-mails en el mateix interval de temps. I continua escrivint-ne mentre viatja i a casa seva!

Pregunta: ¿És molt lenta l'acceleració europea si es compara amb la de la Xina, que ha passat del maoisme a l'hipercapitalisme en trenta anys?

H. ROSA: És cert, però Xina i Brasil no es troben en la mateixa fase del procés d'acceleració que nosaltres. Van a alguna part. Tenen un objectiu clar, que és accedir a la societat de l'abundància afirmant els seus valors nacionals. A Europa vam passar per aquesta fase al segle XIX. El caràcter dramàtic de la nostra fase d'acceleració, als nostres vells 'països desenvolupats' prové de què no tenim cap finalitat tangible. Hem de pedalar cada vegada més de pressa perquè la bicicleta no caigui. Perquè sense creixement el nostre sistema s'enfonsa. A la primera fase de la modernitat hi havia una illa a l'oceà i s'havia de nedar per arribar-hi. Per als europeus d'avui ja no hi ha illa: cal nedar o ens ofeguem. Per això hem de buscar una nova definició de la vida bona. A parer meu, es podria formular d'aquesta manera: la vida és bona quan aconseguim entrar en ressonància amb el món. En l'acceleració tan sols hi ha relacions fredes, utilitàries, ultraràpides, amb les coses i els éssers. L'antídot no és somniar amb una desacceleració global, impossible i catastròfica, sinó trobar la manera d'obtenir una resposta del món. Submergir-se realment en un paisatge, mantenir una familiaritat significativa amb les coses,

intercanviar paraules autèntiques, sentides, i no missatges utilitaris breus: vet aquí ocasions per renovar els contactes que l'acceleració tendeix a seccionar.

Declaracions recollides per Alexandre LACROIX

© dels autors. **REPRODUCCIÓ EXCLUSIVA PER A ÚS ESCOLAR.** Trad. R. A. Hartmut ROSA (1965), és sociòleg i professor a la Universitat de Jena. La seva obra més coneguda és: *Beschleunigung. Die Veränderung der Zeitstrukturen in der Moderne*, (2004), [L'acceleració. El canvi de les estructures temporals a l'era moderna].